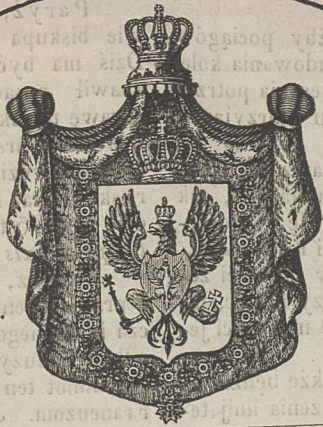

GAZETA W. KRÓLESTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

czwietroćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Nicea, 1. Kwietnia. — Król Wiktor Emanuel przybył z wizytą do cesarzowej wdowy rosyjskiej.

Genua, 1. Kwietnia. — Książę Joinville przybył do naszego miasta.

Berlin, 4. Kwietnia. — Najj. Pan raczył przyjąć w dniu onegdajszym w południe o godz. 1. na zamku w Belevue ces. austriackiego rz. tajn. radcę bar. Kollera, na prywatnym posłuchaniu i z rąk jego przyjął pismo Najj. cesarza austriackiego zawierające go w charakterze posła nadzwyczajnego i pełnomocnym ministrem przy Swoim najdostojniejszym dworze.

Berlin, 7. Kwietnia. — Najj. Pan raczył nadać dyrektorowi salin radcy górniczemu Mühlman w Hali nad Salą order orła czerwonego 3. kl. na pętlicy, dotychczasowemu superintendentowi dyrekcji Lüben, pastorowi Klein, księgarzowi Ebner w Sztutgardzie order orła czerwonego 4. kl., tudzież zakrystyanowi Thümmel w Weissenfelsie w obwodzie rej. merzeburgskiej powszechną oznakę honorową; a zamianować prokuratora Saedt w Kolonii, jeneralnym adwokatem przy tamecznym sądzie apelacyjnym.

Berlin, 4. Kwietnia. — Najświeższe wiadomości. Nie ulega już wątpliwości, że dwory berliński i wiedeński zgadzają się w sprawie holsztyńskiej i laenburgskiej, zachodzi teraz kwestya, w jakim stosunku znajdują się mocarstwa zagraniczne do tej sprawy. Mocarstwa niemieckie zaprzeczają prawa mocarstwom obcym mieszaniam się do tej sprawy, Dania zaś, jak wiadomo, apeluje do Europy w nadziei, iż znajdzie ją po swęj stronie. Dyplomacya europejska zapewne więc wystąpi ze swem zdaniem. Dzienniki niemieckie wynurzają nadzieję, iż rzesza niemiecka reprezentowana przez bundestag odeprze wszelkie uroszczenia zagraniczne, jeżeli choć iskry posiada niepodległości i uczucia obywatelskie, bo sprawę tę powinna poczytać za czysto niemiecką. Prasa zagraniczna czyli niemiecka rozprawia o sporze zaszłym między Danią a Niemcami, prasa zaś niemiecka twierdzi, że sprawa toczy się nie z monarchią duńską, ale z księciem niemieckim Holsztynu i Lauenburga o rzeczy niemieckie, a przeto o rzeczy starsze aniżeli sama monarchia duńska, która w obecnym stanie młodszą jest od Niemiec. Gdyby więc sprawę tę poczytano za europejską, a nie czysto niemiecką, wówczas wszelkie targi z Holandją i Austryją jakie mają Niemcy, można równem prawem podciągnąć pod sąd dyplomacyi europejskiej. Dania opiera się żądaniom niemieckim na mocy londyńskiego protokołu z r. 1852, który całość monarchii duńskiej zawarował. Ale w tem zawarowaniu wyraźnie też stoi, że księstwa niemieckie połączone z koroną duńską, nie powinny być w swych prawach pokrzywdzone, bo one biorą początek z daleko starszych traktatów. Nie byłoby państwa niemieckie przystały na protokół londyński, gdyby nie były w nim widziały zabezpieczonych praw swoich. Owoż zabezpieczenie powinno Niemcy ochronić od mieszaniam się mocarstw zagranicznych do sprawy czysto niemieckiej. Dania oświadcza, że dopełnienie obowiązków względem Niemiec naraziłoby całą monarchią duńską na największe niebezpieczeństwo, Niemcy zaś twierdzą, że z tego powodu ustąpić im niepodobna praw swoich i muszą pilnować, aby nie się nie uroniło, co mają prawami zawarowane. Dyplomacya duńska ma przeto wielkie zadanie do rozwiązania, a Europa do wyrzeczenia zdania w bardzo delikatnej sprawie.

W izbie panów, panowie Stahl i Below wnieśli, aby zanieśiono do król. rządu prozbę aby spólnie z niemieckimi sprzymierzeńcami dokładał starania o doprowadzenie do skutku praw niemieckich związkowych, zagwarantowanych Holsztynowi i Lauenburgowi.

W najświeższej nocy werbalnej oświadcza rząd duński, że nie pozwoli pod żadnym warunkiem na przejrzenie konstytucyi całej monarchii przez stany holsztyńskie, natomiast chce obecną ustawę holsztyńską dać przejrzeć owym stanom. Dalej przyrzeka Dania wstrzymać sprzedaż dóbr narodowych holsztyńskich, a o sprzedaży ich dalszej ma stanowić nie prosta większość sejmduńskiego, jak dotąd było, ale 2/3 większości. W nocy tej werbalnej przyrzeka jeszcze Dania zaprowadzić wiele ulepszeń w innych wydziałach administracyi.

Paryska konferencya w sprawie newszatskiej pospiesza. Piąte i szóste posiedzenie odbyła i z tego łatwo wnieść, że porozumienie wkrótce nastąpi. Jeżeli utrzymują, że jeszcze strony zgodzić się nie mogły na wynagrodzenie za utracone księstwo, to rzecz naturalna, bo to też jest rzeczą najtrudniejszą. Nie chodzi tu tak o parę milionów, których się Prusy domagają, boć widocznie utraciły dochody od r. 1848, ale skoro Szwajcaryja zapłaci wynagrodzenie, nateczas uzna choć nie wprost, to przynajmniej ubocznie Prus panowanie, a wyrzeczenie się tego panowania nosić będzie piętno dobrowolnego ustąpienia.

Wybory w Anglii wznecają w Timesie obawę, aby się parlament nie-

utworzył poza murami pałacu westminsterskiego, którego moralne znaczenie dalekoby mogło być większe, aniżeli obradującego wśród murów.

Times z tego powodu powiada: Dwie będziemy posiadać opozycye, które bezwzględnie tak łatwo się porozumieją o sprawy mniejsze, jak teraz w ostatnim sporze. Anglia ujrzy się znów w położeniu, w jakim się znajdowała przed reformą aktu, w owęj przedpotopowej erze, gdzie głoszone, że trzeba parlament zreformować, ponieważ zdolności poza izbą stały się zbyt groźnymi zdolnościami wśród izby. Możemy być pewni, że straszliwe głosy podniosą się o nowy bil reformy.

III. UMOWA w przedmiocie wprowadzenia kolei żelaznej z Bydgoszczy do Łowicza.

JKMość król pruski i JCMość Najj. cesarz wszech Rosyi król polski, chcąc zaprowadzić koleją żelazną między Bydgoszczą i Warszawą, mianowali pełnomocników w celu uregulowania za wspólnem porozumieniem się kwestyj wynikających z tej drogi, a mianowicie:

JKMość król pruski: P. Augusta Ludwika barona von Reck, swego nadradcę tajnego rejency; P. Fryderyka Wilhelma Aleksandra Scheele, swego tajnego radcę finansów; P. Juliusza Aleksandra Aloizego St. Pierre, swego rzeczywistego radcę legacyi; a

JCMość Najj. cesarz wszech Rosyi król polski: P. Jana Smolikowskiego, swego jenerała-majora. Którzy zgromadziwszy się ułożyli następującą umowę, z zawarowaniem ratyfikacyj:

Art. 1. Rząd pruski i rząd Królestwa Polskiego obowiązują się zbudować koleją żelazną, lub udzielić przywilej na jej zbudowanie i eksploatacyę między Bydgoszczą i Łowiczem.

Art. 2. Wspomniona kolej poprowadzoną będzie z Bydgoszczy na lewym brzegu Wisły do Torunia, a ztamtąd do Łowicza, gdzie się złączy z boczną gałęzią z Łowicza do Skierniewic.

Jako punkt złączenia na granicy, tymczasowo wybrano młyn w bliskości Otloczyna.

Po ułożeniu projektów szczegółowych, inżynierowie specjalnie wyznaczeni przez obie strony, oznaczą ostatecznie punkt zejścia się, który zostanie zatwierdzony przez dwa rządy.

Art. 3. Kolej żelazna między Bydgoszczą i Łowiczem, tymczasowo mieć będzie jedną tylko drogę, ale odrazu teraz już zakupno gruntów i roboty ziemne i inne, zastosowane będą do takich proporcji, jakie potrzebne są dla pomniejszenia drogi. Szerokość drogi między wewnętrznymi kantami szyn wynosić będzie stóp 4 cali 8 i pół na miarę angielską, a droga i materiał eksploatacyjny tak będą zbudowane i organizowane, aby pociągi między Bydgoszczą i Warszawą mogły przechodzić bez żadnej przeszkody.

Budowa drugiej drogi rozpoczętą zostanie jak tylko z jednej i drugiej strony uznana zostanie potrzeba takowej.

Art. 4. Rząd pruski zajmie się zbudowaniem linii tej na terytorium z Bydgoszczy przez Toruń do granicy, na własny swój rachunek.

Oba rządy zajmą się zapewnieniem budowy tej linii każdy na swoim terytorium, jak tylko będzie można najprędzej, a jeśliby budowa polskiej linii oddaną została prywatnym przedsiębiorcom, rząd polski zawiadomi o tem rząd pruski.

Obie wysokie strony kontraktujące zgodziły się wspólnie, że budowa kolei na obu terytorjach skończoną zostanie jednocześnie.

Art. 5. Zamiana pociągów odbywać się będzie bezpośrednio na granicy, tak, że obie administracye urzędzą, każda ze swęj strony, na swoim terytorium bezpośrednio przy granicy osobną stacyę i pociągi pruskie będą mogły wchodzić do stacyi polskiej, a polskie do stacyi pruskiej.

Sprawdzanie paszportów, rewizya i ekspedycya celna bagaży i towarów wprowadzanych lub wyprowadzanych odbywać się będzie na tych stacyach, chyba że jeden lub drugi rząd wybierze do takowej ostatniej ekspedycyi na swoim terytorium inne miejsce. Jeśliby dla dobra handlu i służby kolei uznano za stosowne utworzyć do wymiany pociągów i do sprawdzania paszportów, za stosowne utworzyć do wymiany pociągów i do sprawdzania paszportów, za stosowne utworzyć do wymiany pociągów i do sprawdzania paszportów, tudzież rewizyi celnej, wspólną graniczną stacyę, bądź na terytorium pruskim, bądź na polskiem, w bliskości granicy, w takim razie dwa rządy ułożą się w właściwym czasie co do miejsca, zbudowania i uorganizowania tej stacyi.

Art. 6. Co się tyczy formalności rewizyi i ekspedycyi na komorze bagaży i towarów wprowadzanych i wywożonych, oraz sprawdzania paszportów, oba rządy zobowiązują się wzajemnie nie odmawiać kolei z Bydgoszczy do Łowicza i Warszawy żadnych prerogatyw i ułatwień, jakie służą którejś z tych dwóch krajów.

Art. 7. Taryfa cen za transport osób i towarów, zostanie ułożoną przez każdą z dwóch administracji na swoim terytorium i zakomunikowaną drugiej.

Art. 8. Nie będzie żadnej różnicy między mieszkańcami państw, tak co do ceny transportu, jak i co do czasu ekspedycyowania, wyjąwszy zwłoki koniecznej dla uregulowań celnych; rozumie się, że zastosowanie tego regulaminu będzie jednostajne dla mieszkańców obu krajów.

Art. 9. Dwa rządy zajmą się środkami uregulowania służby pociągów w najstosowniejszym sposobie. W tym celu na przypadek zbudowania kolei przez przedsiębiorców prywatnych, zawarują sobie prawo wywierania potrzebnego wpływu do oznaczania lub zmieniania godzin odjazdu i przyjazdu pociągów.

Rozumie się, że między Berlinem, a zatem Gdańskiem i Warszawą i odwrotnie, będzie codziennie przynajmniej jedna nieprzerwana komunikacja, tak aby pociągi wyjeżdżające z Warszawy i Bydgoszczy zgodziły się bezpośrednio z pociągami przebiegającymi całą odległość między Berlinem i Królewem.

Art. 10. Wysokie rządy kontraktujące starać się będą, aby na kolei żelaznej z Bydgoszczy do Łowicza taryfa ceny transportu, wyjąwszy różnic, jakie niejednostajność eksploatacji i handlu za sobą pociąga, była ile możności jednostajną.

Art. 11. Kolej żelazna z Bydgoszczy do Łowicza służyć także będzie do przewozu poczt tak listowych jak i pakunkowych i do zaprowadzenia linii telegraficznych.

Wysokie rządy obowiązują się włożyć na prywatnych przedsiębiorców kolei żelaznej powinności, jakie uznają stosownymi dla zabezpieczenia interesów administracji poczt i telegrafów.

Administracje poczt i telegrafów obu stron kontraktujących, ułożą wspólnie formalności służby pocztowej i telegraficznej, mającej być uorganizowaną na kolei w mowie będącej.

Art. 12. Jednostajny regulamin co do sygnałów i wszelkich szczegółów służby eksploatacyjnej, właściwie wzięty dla stacyj zagranicznych, ułożony zostanie między administracjami dwóch kolei żelaznych, z zatwierdzeniem właściwych władz.

Art. 13. W każdym przypadku, kiedyby administracje kolei żelaznych jednego lub drugiego państwa nie mogły porozumieć się co do rozmaitych punktów przewidzianych w niniejszej umowie i w ogóle co do środków zapewnienia ciągłości służby między oboma granicami i pomyślności handlu w ogóle i tranzytu, rządy z urzędu wdawać się będą i układać w celu wprowadzenia potrzebnych środków.

Art. 14. Niniejsza umowa zostanie zatwierdzoną i ratyfikacye będą wymieszane w Berlinie w ciągu sześciu tygodni, licząc od dnia podpisania, lub prędzej, jeśli będzie można.

Stosownie do tego, pełnomocnicy podpisali ją i przyłożyli swoje pieczęcie.

Działo się w Berlinie dnia 19. Lutego 1857 r.

(podp.) V. D. Reck. Scheele. Saint Pierre. Smolikowski.

(Kor. Cz.) Biuro statystyczne ogłosiło niedawno temu rezultat popisu ludności z 1855 r. Znajdują się w nim niektóre ciekawe szczegóły, mianowicie we względnie wyznań, dotąd w kraju istniejących. Oto ważniejsze z nich: W Grudniu 1855 r. liczyły Prusy w ogóle 17,202,831 mieszkańców. Pomiędzy nimi było 10,534,750 ewangelickiego, 6,418,312 rzymsko-katolickiego, 1380 grecko-katolickiego, 235,241 starozakonnego wyznania i 14,139 menonitów. Wyznawców greckiego kościoła najwięcej jest w wschodnich Prusiech. Są to rosyjscy koloniści, należący do sekty Filiponów, którym król Fryderyk III. dał w rejencji gombińskiej przytułek. Menonistów także największą część mieszka w wschodnich i zachodnich Prusach w okolicach dolnej Wisły i dolnego Niemna, gdzie się wzorowem gospodarstwem rolniczym odznaczają. To zwróciło uwagę Rosyi na nich, która im pod bardzo korzystnymi warunkami wydzieliła do kolonizacji ziemie z lewej strony Wołgi, dokąd się corocznie z Prus liczni członkowie tego wyznania przenoszą. Żydów naturalnie znajduje się najwięcej w dawniejszych polskich prowincjach, mianowicie w Poznanskiem. Jest ich tam 74,000. Następnie mają ich najwięcej prowincya szląska, zachodnio-pruska i nadreńska. Najmniej ich mają prowincye wschodnio-pruska i saska, ostatnia tylko 5300. W niektórych małych miasteczkach rejencji poznańskiej, bydgoskiej i kwidzińskiej wynosi często ludność żydowska $\frac{1}{3}$, często $\frac{1}{2}$, niekiedy jeszcze większą ilość całej ludności. Z sekt religijnych wyliczone są następujące. Największa staroluteranów licząca 31,000 członków. Po nich idą członkowie wolnych gmin i wyznawcy niemiecko-katolicy w liczbie 16,420. Potem baptyści w liczbie 3333. Dalej hernhuci w liczbie 3030. Irwingianie liczący 1336 członków. Reformowani niderlandzcy liczący 914, nakoniec luteranie menzelianie liczący 683 członków. Najczystsze od tych sekt jest W. Księstwo Poznańskie. Zresztą są one mniej więcej po całym kraju rozsiane. Usiłowania rządu, zmierzające do jedności kościoła ewangelickiego, nie są obecnie temu sekciarstwu przyjazne. Gminy wolne znikają jedna po drugiej, toż dzieje się z gminami niemieckich katolików. Taka gmina założona przez Czerskiego w Pile jest właśnie obecnie na rozwiązaniu, a kościółek jej wybudowany z powszechnych protestanckich składek, ma być sprzedany przez licytacyę. Rząd toleruje jeszcze najwięcej stare separacyjne i dyssydenckie sekty, którym zresztą egzystencya prawami krajowemi jest zapewniona.

Od parę dni powietrze stało się łagodniejszym, drzewka zaczynają puszczać, w ogrodach praca na dobre się rozpoczęła, park zapełnia się przechadzającymi się. Chorób jednak w mieście liczba nieprzeliczona.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 1. Kwietnia. — Najj. Pan w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającym we Francyi wychodźcom polskim Janowi Euzebiuszowi Ostrowskiemu, Hieronimowi Górzyńskiemu i Aleksandrowi Dulembie powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach najwyższego ukazu z d. 27. Maja 1856.

Warszawa, 2. Kwietnia. — Najj. Pan w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającym we Francyi wychodźcom polskim Józefowi Plewińskiemu, Eugeniuszowi Dąbskiemu, Janowi Chodkowskiemu, Janowi Malinowskiemu, Janowi Szeńskiemu, Józefowi Rasz i Julianowi Reklewskiemu powrócić do Króles. Polskiego, na zasadzie najwyższego ukazu z d. 27. Maja r. z.

Warszawa, 3. Kwietnia. — Najj. Pan, w skutku przedstawienia księ-

cia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającemu we Francyi wychodźcy z gubernii wołyńskiej Michałowi Horain, powrócić wraz z żoną i córką do kraju, na zasadach najwyższego ukazu z d. 27. Maja r. z., z pozwoleniem zamieszkiwania i w Królestwie polskiem.

Kur. warsz.

Francya.

Paryż, 2. Kwietnia. — Na wczorajszym posiedzeniu rady stanu w sprawie biskupa z Moulins było nader burzliwe, tak że trzeba je było zawiesić. Dziś ma być ostatnia w tej mierze sesya. Duchowni, których biskup pozabawił posad, ogłosili przeciw niemu okólnik, w którym wystawiają sprawę tę jako sprawę niższego duchowieństwa. — Wedle Presse w sprawie szwajcarskiej nie przysło jeszcze do zgody; zatargi i trudności atoli pochodzą bardziej z formalności, niż z warunków lub zasady. — Księgarz paryski Michał Levy nabył za 100,000 fr. pamiętniki p. Guizota. Dzieło to wyjdzie w 4—5 tomów pod tytułem: *Mémoires pour servir à l'histoire de mon temps depuis 1814 jusqu' au 22 Fevrier 1738.*

Paryż, 3. Kwietnia. — Minister sprawiedliwości podał do cesarza raport o przywrócenie kar za przywłaszczanie tytułu szlacheckiego. Minister oświadcza iż żadnego w tej mierze nie ma postanowienia, i stan taki ostać się nie może odkąd nadużycia doszły do niezwykłej wysokości, prosi zatem cesarza, aby przedmiot ten zechciał oddać pod naradę rady stanu. Rzecz ta niepodobna się Francuzom. Journal des debats ciągle przeciw temu powstaje. Do O. D. Post piszą: Rząd francuski zamierza po te czasy przedstawić prawo, mocą którego dawniejsze prawo karne za przywłaszczenie tytułu szlacheckiego ma być przywrócone. Uważają w tem znak, że rząd nową szlachtę pragnie utworzyć i w tem pójsz w ślady pierwszego cesarstwa. To nie wywołało w ludzie mianowicie w stanie mieszczańskim żadnego pomyślnego wpływu. Mieszczanin zwykł był nie uznawać żadnej nad sobą klasy, upatruje uznanie takie za niesłusne w ludziach, którym służy prawo kładzenia przed swém nazwiskiem słówka, którego sami nie mogą umieszczać przed swemi nazwiskami, zwłaszcza gdy to ma precedzic na potomstwo. Robotnik szydzi i naśmiewa się z tego. Owym tylko uzurpatorom szlachectwa posłuży prawo nowe, będą oni mogli korzystać z dobra, które sami sobie przywłaszczyli i prawnie będą mogli ubierać się w tytuły, których faktycznie tylko używali. Jeżeli rząd prawu temu nadać chce znaczenie, z kąd zacznie? Czyż zażąda od familij przystrajających się piórami pawimi szlachectwa dowodów z dawności? Byłoby to trudnem i koniecznem; możnaby przeto własne ciało kaleczyć.

— Aresztowania trwają ciągle; wielu z aresztowanych wywieziono do Brest. Spiskowi chcieli cesarza z Paryża wywieść.

— Paryż opływa w Rosyan, mianowicie w oficerów, zjęconych tu przybyciem w. księcia Konstantego. Między przybyłymi znajduje się także admirał Paniutin.

(Z kor. Cz.) Korespondenci wasi donoszą z Poznania i innych miast o zawierających się Towarzystwach ś. Winc. à Paulo, w celu niesienia pomocy nieszczęśliwym. Słusznem jest tedy, abyście przyjęli wzmiankę o najpierwszym tego rodzaju stowarzyszeniu, które jeszcze w Lutym 1852 zawiązało się tutaj pod nazwą *Oddział św. Kazimierza*. Każdy naród osobne ma filie a wszystkie zależą od głównego Towarzystwa, któremu jak i Siostrzom Miłosierdzia na całym świecie przywodzi przelozony zakonu misjonarzy. Liczba stowarzyszonych niewiast z każdym dniem wzrasta, zbierają się co miesiąc na posiedzenie i po wysłuchaniu mszy św. zdają sprawę z swych prac, donoszą o potrzebach ubogich i cierpiących. Głównem ich zajęciem doglądać chorych, wspierać nieszczęśliwych nie pieniędzmi, ale dostarczeniem żywności, opatu, odzieży; ponosić koszt chrztu ich dzieci, pogrzebu zmarłych, mieć opiekę nad sierotami, ódwozić od złego życia, radą miłości i przykładem do lepszego zachęcać. Stowarzyszenia te nie mają stałych dochodów i mieć ich nie powinny; utrzymują się z ofiar codziennych i wydają tyle tylko, ile uzbierać mogą. Wszelka pomoc musi być oddana własnoręcznie przez jedną ze stowarzyszonych niewiast. Gdyby nie zakaz ogłaszania publicznych zdań sprawy z czynności, jak to czynią inne zgromadzenia, poznałibyście bliżej z toku jego zatrudnień, ile dobrego podobny zakład miłosierdzia przynosi i zapewne, nasze domy po miastach zamieszkałe, zarazy pochwytyły zbawienną myśl niesienia pomocy nieszczęśliwym, których wam niebrak i przyjęły statuta Towarzystwa ś. Wincentego à Paulo.

Memoryał hr. de Rayneval o Włoszech ogłoszony w Daily News a przetłumaczony w Independance, robi wielkie wrażenie tak we Francyi jak w Anglii. Niedyskrecya musiała być zrobiona przez dyplomacyę francuską, bo obróciła się na korzyść Francyi. Hr. de Rayneval uniewinnia zupełnie Francją i stolicę apostolską, a obwinia Włochów, że dowcipkują, że krytykują a nie biorą się do przedsiębiorstw publicznych. Rządy taki jak francuski czy taki jak angielski, wiele dziś wymagają od samego narodu i jeżeli naród jaki skarży się a nie nie robi, zatykają uszy. Angielskie *help yourself* (pomagaj sobie) stało się hasłem dzisiejszej epoki, epoki pracy. Protestantka Anglia wyciąga z memoryału hr. de Rayneval dalekie konkluzye, które schlebiają jej miłości własnej. Podobną konkluzyę, gdyby mogła, wyciągnęłaby i Rosya. Francya tylko łączy szczerze swój interes z interesem stolicy apostolskiej, i w tem jest jej siła. Włochy przejdą niezawodnie przez trudności różnego rodzaju, ale te trudności będą politycznymi a nie religijnymi. Le Nord widzi najbliższe trudności w sukcesyi tronu parmezańskiego i modeńskiego. Trudności, o których mówi, nie tak prędko się pokażą; dyplomacya ich nie wywoła przedwcześnie i postąpią zapewne jak z sukcesyą tronu greckiego.

Potwierdzają się wiadomości o szczerach chęciach króla neapolitańskiego, przywrócenia stosunków z dworami zachodnimi. Robi ciągle ten interes książę Carini. Przystanie do Paryża generała Pianellogo nie ma tego znaczenia jak mu dają dzienniki, ale nie jest faktem bez wagi. W razie zakończenia sprawy, książę Carini pozostanie ambasadorem w Paryżu.

Odwolanie z Turynu hr. Paar nie pociągnie za sobą wojny, ale wywoła kwestye trudne, długie, które chyba czas roztrzygnie. Położenie Francyi względem Piemontu, mianowicie względem jego dziennikarstwa, jest skomplikowane. Hr. de Rayneval skarży się w swym memoryale na niektóre dzienniki piemontskie.

Władyka czarnogórski dyskutuje swe interesa i podaje kontrmemoryały. Przed udaniem się do Wiednia, udać się ma do Londynu. Wczoraj otrzymał drugie posłuchanie u cesarza, z którym mówi po niemiecku. Powiedziałem

w ostatnim liście, że Mehmed Dżemil bej, ambasador turecki, odgrywa tutaj podrzędną rolę, ale nie ma to znaczyć, aby miał być odwołany, chociaż toczyła się o to kwestya parę razy. Książę Kalimaki robiąc kroki przedwczesne o ambasadorstwo w Paryżu, skompromitował się. Tylko Veli basza pozostał wiernym stronnikiem Francji; inni stali się klientami lorda Redclifa jak tylko wrócili do Stambulu. Książka Kalimaki pozostała we Francji. Mieszka ona w ziemie w Paryżu a w lecie w Wersalu.

Sięcle widzi w upadku lorda Palmerstoza upadek zachodniego przymierza. Le Pays nie jest tego zdania. Jest on przekonany, że tryumf koalicji angielskiej w wyborach nie osłabi wcale rzeczony przymierza. Panuje tu zawsze przekonanie, że rząd francuski życzy sobie upadku Palmerstoza.

Przybył do Paryża p. Barski z bankierskiego domu Hope w interesie finansowym rosyjskich dróg żelaznych. W tych dniach był u ministra Roulland p. Warren w interesie drogi eufrackiej. Minister taką mu dał odpowiedź: Mówcie co chcecie, ale droga eufracka nieobchodzi Francją lecz Anglią; kanał suezki obchodzi nas więcej, chociaż nie tyle ile utrzymują. Francja nie popiera żadnego zagranicznego przedsięwzięcia, bo ma jeszcze do zrobienia u siebie 4000 wiorst dróg żelaznych. Dość już, że wyszło 180 milionów pieniędzy francuskich do Austrii. Francja nie popiera rosyjskich dróg żelaznych, wstrzymuje jak może wyprowadzenie kapitałów, ale jak temu może przeszkodzić? Odpowiedź ministra jest godna uwagi. Przez usta Karola Dupin akademika francuska oświadczyła się za użytecznością i wykonalnością kanału suezkiego. Wszystkie więc zdania są za tym kanałem, wyjąwszy zdanie lorda Redcliffa.

Rumuni okazują, że rozumieją epokę, w której żyjemy. Biorą się oni do zakładania banków i towarzystw przemysłowo-handlowych. Chodzi im o wyzwolenie się z pod przemocy żydów, w których rękę znajduje się cały handel. Listy odbierane z Bukaresztu zapewniają, że magnaci moldawołoscy są w znacznej części przeciw jednoci prowincyj. Wiadomość, że w Rumunii zakładają się kluby, była źle przyjętą we Francji, nawet przez dzienniki postępowe. Interes Rumunii wymaga wielkiej baczności.

La Presse ma na sercu skandynawizm. Okólnik duński oburzył ją. Wyjdzie w tym przedmiocie osobny artykuł. P. Millaud porzucił wydawanie w Brukseli swego dziennika pod tytułem: Presse de Paris. Wykonanie tej rzeczy było trudne.

P. Zeltner jeszcze nie znalazł kupca na po Kościuszkowskie pamiątki, chociaż żąda za nie tylko 600 fr. a nawet mniej.

Bawi od niejakiego czasu w Paryżu p. Michał Starzewski fechtmistrz krakowski. Rąbie się on dzielnie na pałasze z najpierwszymi fechtmistrzami paryskimi, nie biorąc ani maski ani plastronu, i wychodzi z walk bardzo zaszczytnie. Za kilka dni ma się zmierzyć w sali Gatschera (pasaż opery) z fechtmistrzem armii francuskiej w Afryce.

Doniesiono wam o skradzeniu w Rzymie u O. Zmartwychwstania 40,000 franków w papierach, za które miał być zakupiony dom klasztorny. Dowiaduje się, że złapano złodzieja i że złodziejem jest Włoch, dawny kucharz ojców. Jest nadzieja, że skradzione papiery zostaną wykryte.

Anglia.

Londyn, 3. Kwietnia. — Wedle Glohe ministeryalnego obrano do tej chwili do parlamentu liberalnych 325, konserwatywnych deputowanych 210.

— Miasteczko Kidderminster, w którym z powodu wyborów wydarzyły się zaburzenia godne pożałowania, znajduje się jeszcze w stanie rozjątrzenia i nieładu.

— Bank angielski podniósł dyskonto swoje z 6 na 6½ proc. Rozporządzenie to niemile przyjęto.

Hiszpania.

Madryt, 29. Marca. — Duchowieństwu przyznał rząd w budżecie wszelkie koncesje co do dotacyj zawarowane w ostatnim konkordacie. — Epoca jest tego zdania, iż nie można myśleć o zmianie konstytucji w pierwszym peryodzie kongresu, poczynającego się 1. Maja a kończącego pewnie z nastaniem skwaru.

Turecja.

Z Konstantynopola 27. Marca donoszą, że posłem tureckim w Petersburgu mianowany został Ripez Bey.

Azja.

Mamy przed sobą numer gazety w Hongkong wychodzącej. Przekonywamy się z niej, że piekarz Allum istotnie przez przysięgłych uwolniony został. Sprawa trwała pięć dni, wielu świadków słuchano. Powód dla którego Alluma uwolniono, był ten, że między otrutymi znajdowało się kilka własnych dzieci oskarżonego. Okoliczność ta spowodowała przysięgłych do przepuszczenia, że tu nie może być mowy o tak okropnej zbrodni jak rzeczą o nieuwadze. Bo któżby umyślnie dzieci swoje zatruił?

— Depesza tryestska z d. 1. Kwietnia podaje z Hongkong wiadomość z 15. Lutego, wedle której na nowo zniszczono 10,000 domów w Kantonie. Gazeta w Hongkong wychodząca nic o tem nie donosi. Ta sama depesza donosi, że mandarynom rozkazano wdawać się w układy w razach, gdy parowce miastom zagrażać będą niebezpieczeństwem, i nieprzyjacielskie kroki ograniczyć się na Kantonie.

— Do Hongkong nadpłynął d. 31. Stycznia pierwszy oddział posiłkowy angielski z Penang i Singapur, składający się 2272 ludzi i 8 angielskich i 6 oficerów z krajowców. Oddział ten miał przeznaczenie wesprzeć 59 pulk garnizujący w Hongkong pod ciężarem nieustannej ciężkiej służby upadający prawie.

— Z Hongkong donoszą pod d. 15. Lutego do Timesa: Dziś jest wszystko spokojne i znikła obawa napadu ze strony Chińczyków od chwili jak nadeszły nam posiłki. Wiadomości gazeciarskie z Pekingu podają pod d. 6. Stycznia raporta o korzyściach odniesionych nad rokoszaniem, jako i o zdobyciu kilku miast znajdujących się w ich rękę w prowincji Hapeh. Yu-Yau miasto 30 mil odległe od Nigigpo, zdobyte było przez powstańców. Zabito potem pierwszego mandaryna i 300 żołnierzy cesarskich. Potwierdza się, że kazano wyższym urzędnikom w prowincjach nadbrzeżnych, nie mięszać do zatarg w Kantonie zaszyłych.

Kronika miejscowa.

Poznań, 7. Kwietnia. — D. 5. b. m. po południu wszczął się tu ogień na stoku fortecy ku Szelągowi, gdzie się trawa wysoka i uschła spaliła na

przestrzeni ½ morgi. Jak się zdaje, ogień nie zaszkodził drzewu tam rosnącemu. Niewiadomo, z jakiej przyczyny ogień powstał, domyślają się jednak, że z karodnej rozpusty.

Rozmaite wiadomości.

— Z całej Europy tylko Szkocja i Irlandya łowi perły w swych wodach; rzeki: Perth, Tay, Don, Irt, pierwszej, a Tyron i Donegal, drugiej, dostarczają dość znaczną ich ilość. Kompanie angielskie zbierają muszle perłowe u ujścia wymienionych rzek w czasie odpływu morza. Perły irlandzkie odznaczają się wielkością, a chociaż nie są ani tak przezroczyście, ani tak białe jak perły indyjskie, bywają płacone po 20 ft. szt. jedna. Sposób łowienia perel wszędzie prawie jednaki, jest równie uciążliwy i niebezpieczny. Najrzęczniejszy nurek nie pozostaje pod wodą nad 30 sekund; w czasie jednego połowu, każdy z nich zanurza się piętnaście do dwudziestu razy. Wszystkie dotąd wymyślone apparatus, celem ułatwienia nurkom oddechu, w użyciu pokazały się niepraktyczne; nauka, która w XIX. wieku ułatwiła tyle prac trudnych, i wyzwoliła człowieka od najcięższych robót, po dziś dzień w niczem nie dopomogła zabójczemu rzemiosłu nurka. Praca tych ludzi jest tak ciężka, iż każdy z nich wyciągnięty z morza, oddaje uszami i nosem znaczną ilość wody, mocno krwią zafarbowanej. Nie zdarza się nigdy, żeby który nurek dożył starości, wszyscy umierają młodo. W pewnym wieku ciało ich pokrywa się wrzodami, wzrok gaśnie, i w takim stanie osłabienia, najczęściej po wyjściu z wody, umierają nagle, rażeni apoplexią. Prócz tego zdarza się często, że nurki są pastwą rekinów, których całe gromady zwabione widokiem człowieka, krążą w tych stronach morza.

— Gardners Chronicle zamieścił bardzo korzystne dla rolników a szczególnie ogrodników spostrzeżenie p. Du Ribert z Rambouillet, który rzuciwszy garść guano w mrowisko, ujrzał, iż mrówki z pośpiechem zeń uciekały. Znakomity botanik Lindley liczne w tej mierze robił doświadczenia i przekonał się, że guano najlepszym jest środkiem do wygubienia mrowisk tyle w ogrodach szkodliwych. W tym celu rozkopuje się mrowisko, tak, iżby jaja mrówcze na wierzch wyszły, sypie się potem garść guana, co odstrasza od razu mrówki, które uciekają zostawiając jaja; poczem mrowisko zlewa się wodą i jeszcze raz przepokopuje. Nazajutrz żadna się już mrówka nie pojawi.

— Wynaleziony przez Johna Snow środek odurzający zwany amylenem, wydobywany przez destylację silni czyli krochmalu, zastępuje eter siarkowy i chloroform, i ma przed nimi pierwszeństwo, iż nie zagraża niczem pacjentowi. Akademia umiejętności w Paryżu zaleciwszy liczne próby z amylenem, przemawia za jego użyciem. Części składowe amyleny są wodoród i węgiel w pewnym stosunku.

Wiadomości literackie.

Warszawa, 2. Kwietnia. — Wczoraj powitaliśmy pierwszy zeszyt tak potrzebnego u nas pisma n. p. „Ruch Muzyczny,“ wychodzącego pod redakcją Józefa Sikorskiego. Pierwszy ten zeszyt obejmuje w sobie: Do czytelnika, kronikę krajową, teatr i koncerta. K. W.

Przybyli do Poznania 6. Kwietnia.

BAZAR: Rożnowski z Sarbinowa, Moszczęński z Stempuchowa, Mikorska z Wyganowa, Borzęcki z Brzustkowa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Gross z Szamotuł, Burdach z Królewca, Hausleutner i Rodowicz z Rawicza, Szkolny z Gniezna, Rösler z Milicza, Schönlanck z Berlina, Mischke z Bremy, Mann z Ławek.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: hr. Taczanowski z Taczanowa, Węsierski z Słupi, Znaniecki z Meehlna, Żychliński z Karsy, Morawski z Podzamcza, Janekki z Grodziska, Löder z Londynu, Kalmer i Heymann z Wrocławia, Oesten z Wismar, Veitinger z Stuttgartu, Faltz z Szczecina, Rosmer z Frankfurtu n. M., Delius z Bielefeld.
HOTEL DU NORD: hr. Czapski z Miłostawia, hr. Czapski z Bukowca, hr. Bniński z Popowa, Dunin i Jurkiewicz z Lechlna, Sławski z Komornik, Krzyżański i Osiński z Sapowic, Busse z Świączyna, Skarzyński z Sokolnik, Żelawski z Góry, Demel z Młodaska, Gliszczyński z Wrocławia, Osiński z Sapowic.
POD CZARNYM ORŁEM: Wichliński z Unii, Dutkiewicz z Katarzynowa, Korteccki z Grodziska, Löwe z Wągrowca.
HOTEL BERLINSKI: Endlicher z Wiednia, Haake z Nowca, Waligórski z Rostrowa, Wiczorkiewicz z Bonikowa, Elsner z Rogoźna, Regner z Laszewa, Cronier z Dembna.
POD ŻŁOTĄ GĘSIĄ: Bieczyński z Grąblewa, Alkiewicz z Czerniejewa, Burghardt z Buku.
HOTEL PARYZKI: Pałędzki z Wągrowca, Skrzydlewski z Zaborowa, Racyński z Biernatek, Ramke z Moguncyi, Budzyński z Kleryka, Galniewicz z Klawki, Baranowski z Gwiazdowa i Hulewicz z Młodziejewic.
POD BIAŁYM ORŁEM: Bernhardt ze Środy i Smielowski z Rawicza.
POD TRZEMA LILIAMI: Hinze z Radzimia, Dutkiewicz z Studzińca, Derpa z Rogoźna i Soyka z Wąbrzyźna.
HOTEL EICHBORNA: Busse z Inowrocławia, Haase z Żerkowa, Wolffsohn z Lwówka, Fielitz z Wilhelmsthal, Ehrenfried z Wrześni, Hamanu z Gottschimmerbruch, Schwandt z Neudessau.
HOTEL WROCŁAWSKI: Bradel z Ellguth, Bassi z Parmy.

7. Kwietnia.

BAZAR: Karśnicki z Mystek, Żółtowski z Myszkowa, Gorzeński z Berlina, Słomalez z Iłkowie.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Raszewski z Kotasza, Hadlich z Gdańska, Seelmann z Frankfurtu n. O., Philipp z Szczecina, Lessing z Elberfeldu, Jänicke z Frankfurtu n. M., Stefan z Hamburga, Herzog z Berlina.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Kuh i Hoffmann z Wrocławia, Dannenberg z Moguncyi, Schellert z Magdeburga, hr. Plater z Czarkowa, hr. Bniński z Glesna, Malczewski z Kruchowa, Wolański z Barda, Garczyński z Szczepina.
HOTEL DU NORD: Brudzewski z Ottorowa, Bojanowski z Rogaczewa, Bröcker z Łabiszyna, Bröcker z Wrocławia, Glass z Kościana.
POD CZARNYM ORŁEM: Koczorowski z Wrączyzna, Sobeski z Żernik, Bogusławski z Kawczyńska, Kościelski z Smielowa.
HOTEL BERLINSKI: Dütschke z Rabczyzna, Fiebig z Niemczy, Plucińska z Łągiewnik, Banaszekiewicz z Sepienka, Arędzki z Wrześni, Böthelt z Trzebiślawek Hecht z Nitsche.
POD BIAŁYM ORŁEM: Werner z Nowego Stawu, Kittlaus z Zielonogóry.
HOTEL PARYZKI: Wabner z Recza, Rogaliński z Cerekwicy, Jackowski z Pomaranowicy, Chosłowski z Głuchdy, Karczewski z Łubzy, Wilkoński z Chwalibogowa.
POD TRZEMA LILIAMI: Arędzki z Murzynowa.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Giżycki z Gorzelicy, Wilhelmowska ul. Nr. 17.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Grunt do sukcesorów Franciszka i Katarzyny małżonków Wojciechowskich należący, składający się z około 26 mórg jako trzeciej części gospodarstwa w Modrzu pod Nr. 40. dawniej 35. położony, otaksowany na 560 Tal., celem podziału ma być sprzedany, na co termin na 22. Kwietnia przedpołudniem o godzinie 11tej w zwykłym lokalu Kommissji sądowej w Stęszewie wyznaczylismy.

Poznań, dnia 28. Marca 1857.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział II.

Rodzice chcący oddać chłopców do polskiej klasy przygotowawczej przy Szkole realnej poznańskiej powinni się jak najspieszniej zgłosić do mnie, lub do naucz. Fabisza.

Dyrektor **Dr. Brennecke.**

AUKCYJA

towarów modnych.

W Piątek dnia 17. Kwietnia i w dniach następnym, przed i po południu, będę sprzedawać za gotową zapłatę publicznie w Buscha hotelu Rzymskim na parterze

pozostałe towary magazynu strojów
A. Kozłowskiego,

składające się: z jedwabnych i innych materij na kapelusze damskie, aksamita, Velour spinglé, pluchu, crepy, koronek, frendzli, sukien balowych, mantyl koronkowych tiulów, wstążek, kwiatów, — i inne różne artykuły.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Zakład nauki pisania

O. H. Beckera

znajduje się od dziś dnia w Rynku pod Nr. 6. w domu Vassallego, na pierwszym piętrze.

Wszyscy, którzyby sobie życzyli mieć udział w kursach pojedynczych nauki pięknego i przedkiego pisma, upraszają się, o wczesne zgłoszenie się.

Widzieć się ze mną można od 11—12. przed południem i od 2—3. po południu.

O. H. Becker, Kaligraf, w Rynku Nr. 6. na pierwszym piętrze w domu Vassallego.

Cwikła, z ziemi rosnąca, czerwona, 110 funt 15 Tal.

prawdziwa Pohla olbrzymia, pomarańczowa, 110 funtów 18 Tal.

Marchew, wielka, biała, z zieloną główką, olbrzymia, funt 12 Sgr.

Kapusta głowiasta, biała, funt 1 Tal.

Proso z grubemi kłociami, czysto żółte, funt 2 Sgr. poleca w towarze świeżym i własnego zbioru

A. Niessing, ogrodnik nasion w Lesznie.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Prześwietną Publiczność, iż zmieniłem moje dotychczasowe mieszkanie stary Rynek Nr. 85., położone, i mieszkam obecnie przy ulicy Sgo Marcina, parter Nr. 80. wprost kościoła; polecam się zarazem łaskawym względem Prześwietnej Publiczności, przyrzekając wszelkie zlecenia najakuratniej na czas z największą starannością przy cenach jak najumiarkowanych wykonywać.

A. Floeter, Malarz pokojowy.

Ogrodnik teoretycznie i praktycznie wykształcony, wkrótce ukończy wojskowość, obeznany z stosunkami ogrodów W. Ks. Poznańskiego, ma zamiar od Sgo Michała r. b. założyć handel ogrodnicy, na koszt właściciela roli lub ogrodu. I przyrzeka, gdyby takowy mógł być blisko kolei Wrocławsko-Poznańskiej w jak najkrótszym czasie znaczny dochód z takowegoż. Jednakowo chętnie przyjmuje i inne oferty osobliwie w wszelkich zakładach ogrodniczych, które jak najpraktyczniej i najgustowniej podejmuje się wykonać. Bliższą wiadomość udzieli chętnie **J. S. B.** poste restante franco w Rawiczu.

Szanownym Panom rólnikom mam zaszczyt uprzejmie donieść, iż kupiec Pan **Teodor Baarth** w **Poznaniu** przyjął odtąd mój tamtejszy skład kommissyjny sprowadzającego się przezemnie

Prawdziwego peruwiańskiego Guano

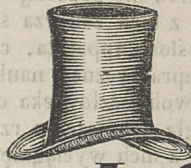
i będzie sprzedawał po cenach najtańszych przezemnie naznaczonych.

Dnia 27. Lutego 1857.

Radzca ekonomiczny **C. Geyer** w Preznie.

Odwołując się na powyższe doniesienie, mam zawsze na składzie powyżej wzmiankowane guano i polecam takowe do łaskawego pokupu.

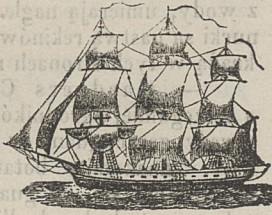
Teodor Baarth.

Kapelusze dla Panów

w najnowszej francuskiej i angielskiej formie po najtańszych cenach, jako też **kapeluszyki dla dzieci** poleca podpisany. Także reparacye wykonywają się szybko i rzetelnie.

L. Orthmann mł., fabrykant kapeluszy, stary Rynek Nr. 8.

Do AMERYKI i t. d.

wydają bilety do jazdy okrętowej, po cenie w portach pobieranej, bez zarachowania prowizji **S. J. Auerbach** w Poznaniu, Handel żelaza.

Warunki udzielam na żądanie bezpłatnie.

Bulwy (Topinambur)

poleca

Skład Nasion

Braci Auerbach.

Dnia 11 m. b. nadzieje znów transport roślin, silnych, Sask. i Bawar wołów zaprzęgowych na sprzedaż do Poznania. Bliższa wiadomość tamże u właściciela oberzy pana Mylius.

Henr. Appel z Schwedt nad Odrą.

Dom **Dusina** pod Gostyniem ma na sprzedaż 200 kotnych macior, zdanych do przychowku, które kupujący po strzyży odbierze.

Dominium **Karczewo** pod Grodziskiem ma na sprzedaż kilkanaście wołów karmnych i 1000 kóp trzciny.

Przeniesienie handlu.

O przeniesieniu mego handlu świec i mydła z ulicy Garbar Nr. 40. pod Nr. 20. Szerokiej ulicy, donoszę niniejszem. **Rudolf Rehfeld.**

Świeże **tososie** i świeże **Bücklingi** otrzymali

W. F. Meyer & Comp.

Duże, grube **sparagi** w puszkach polecają tanio

W. F. Meyer & Comp., plac Wilhelmowski Nr. 2.

Najlepsze **świeże drożdże funtowe**, mające silną moc **pedzenia**, poleca

Izydor Appel jun., obok Król. Banku.

BARANKI

z cukru po 5, 7½ i 10 Sgr. sztuka, poleca Cukiernia **A. Pfiznera** w Poznaniu.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 6. Kwietnia 1857.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie-rami.	gotowi-zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4½	—	99½
dito z roku 1850.	4½	—	99½
dito z roku 1852.	4½	—	99½
dito z roku 1853.	4	95	—
dito z roku 1854.	4½	—	99½
Oblig. długu skarbowego	3½	—	84½
dito premii handlu morskigo	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	82
dito miasta Berlina	4½	—	99½
dito	3½	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	86½
dito Prus Wschodnich	3½	87	—
dito Pomorskie	3½	—	86½
dito W. X. Poznańskiego	4	—	98½
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	—	86
dito Szląskie	3½	—	86½
dito Prus zachodnich	3½	—	82½
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	91
Louisdory	—	—	110½
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	99

Gotowe koszule wierzchnie

z angielskiego szyrtyngu i czystego płótna, **krawaty dla mężczyzn** w najnowszych francuskich i angielskich modelach i materyach (po cenach fabrycznych) jako też wielki skład prawdziwych wschodnio-indyjskich i francuskich **chustek do nosa**, poleca fabryka krawat i bielizny

G. Lehmana Następcy w Wrocławiu, Ohlauerstr. 79. naprzeciw białego orła.

Praktyczny leśniczy, który od wielu lat znacznymi lasami tak w Śląsku jako i w tutejszej prowincji zarządzał, poszukuje od Św. Jana r. b. stósownego miejsca. Bliższa wiadomość na łaskawie zapytanie w Grodzisku poste rest. pod lit. **J. S.**

Organista dobrej konduity, niezonaty, znajdzie miejsce od ś. Wojciecha r. b. w **Gorzycach** pod Żninem.